

การบริหารการพัฒนา กับ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในจังหวัดเพชรบุรี Development Administration and The Thai Rama IX King's Projects

ศุภณัฐ ทรัพย์นาวิน¹ โกศล กู้สกุลชัย² และเทิดศักดิ์ ทองแถม³

Supanut Subnawin¹, Kosol Koosakulchai² and Terdsak Tongyam³

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี¹

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี²

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี³

Corresponding author, E-mail : kosol.koo@hotmail.com

สาระสังเขป

การบริหารการพัฒนาเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจในประเทศด้อยพัฒนาทั่วโลกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนา ประเทศด้อยพัฒนา ซึ่งความสนใจของประเทศต่าง ๆ อาจมีเหตุผลที่แตกต่างกัน ประเทศที่กำลังพัฒนาให้ความสนใจในการพัฒนาประเทศของตน เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น อันจะนำไปสู่ความสงบสุขทางสังคมและความมั่นคงของชาติ ประเทศที่พัฒนาแล้วให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศด้อยพัฒนา เพื่อให้ประเทศเหล่านั้นหลุดจากความยากจน เพื่อจะได้ช่วยกันรักษาสันติภาพของโลก ไม่ทำลายป่าไม้ และส่งผลเสียหรือมลภาวะต่อธรรมชาติ ขณะเดียวกันก็จะมีการซื้อเพิ่มชิ้นต่อสินค้าและบริการที่ผลิตจากประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ต้องการแสวงหาตลาดอุปโภค บริโภค และเพิ่มการลงทุนจากเงินทุนของประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมากกว่าโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาท้องถิ่นด้วยความเจริญไปสู่สิ่งที่ดีกว่า เพื่อทำความผาสุกให้ราษฎรในพื้นที่โครงการ เพื่อให้ประชาชนได้รับการแก้ปัญหา ที่ต้องการที่อื่นจะนำไปสู่การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

คำสำคัญ : การบริหารการพัฒนา ; โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

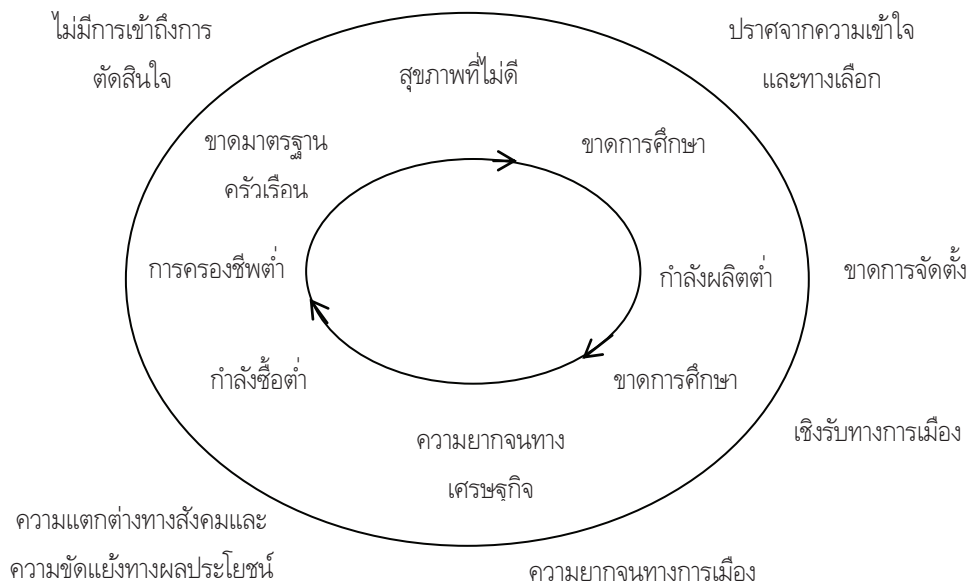
SUMMARY

Development administration is the interested topic which the developing country pay high attention in order to solve their underdevelopment problem to attain the sustainability in the modern world however, the knowledge about development administration is not in a unity conclusion, they can be considered in many field such as dimensions of the development administration, the focus of development administration. The approaches of development administration, although the knowledge in not in the accordance but they can also be used in the variety development countries and got the ultimate result. The Thai Rama IX King also promoted plenty of projects especially in Petchaburi province, the projects take accordance with the dimension the focus and the approaches of the development administration that have been presented in the world, the most important things is they all get the very good result and make the people better life and make the environment sustainable.

Keywords : Development Administration ; The Thai Rama IX King's Projects

บทนำ

ภาพที่ 1 วงจรแห่งความยากจนทางเศรษฐกิจและการเมือง [1]

วงจรแห่งความยากจนทางเศรษฐกิจและการเมืองวงจรแห่งความยากจนนี้จะดำรงอยู่ถ้าปัญหาของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไขการบริหารการพัฒนาและโครงการพระราชดำรินำประชาชนที่จมอยู่ในวงจรเลวร้ายนี้ออกไปสู่สังคมที่ดีขึ้น บทความนี้จะกล่าวถึงการบริหารการพัฒนาด้วยเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้ คือ นิยามศัพท์ ทฤษฎีการบริหารการพัฒนา องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารพัฒนามิติของการบริหารการพัฒนา จุดเน้นการบริหารการพัฒนา สภาพแวดล้อมของการบริหารการพัฒนา แนวทางการบริหารการพัฒนา การบริหารพัฒนาในประเทศไทย โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินจังหวัดเพชรบุรี

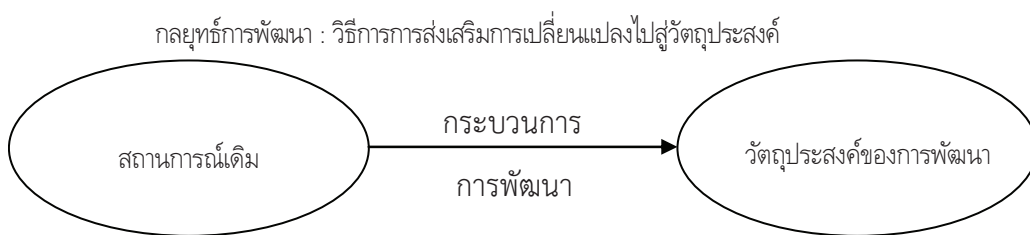
นิยามศัพท์

การพัฒนา คือ การทำให้เจริญก้าวหน้า [2] เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน เพื่อไปสู่ความเจริญก้าวหน้าหรือความทันสมัยที่มั่นคงและยั่งยืนและดำรงไว้ ซึ่งวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมนั้น ๆ [3]

การพัฒนาเป็นสิ่งที่ต้องมีค่านิยม [4] ซึ่งก็ต้องต้องขึ้นต่อการเมืองและค่านิยมของผู้ที่ทำการพัฒนา การพัฒนาจึงต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาเสมอ

การบริหาร หมายถึง เป็นการร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นกระบวนการของบุคคลโดยการใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน [5]

การบริหารการพัฒนา คือ การบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้ [6] เป็นกระบวนการของความเคลื่อนไหวการจัดระบบการบริหาร โครงสร้าง พฤติกรรม รูปแบบวิธีเหมาะสมมา

ภาพที่ 2 กลยุทธ์การพัฒนา : วิธีการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงไปสู่วัตถุประสงค์ [1]

ใช้ในการดำเนินการพัฒนา [3] จากสภาพการณ์หนึ่ง เช่น ด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาไปสู่เป้าหมาย เช่น กำลังพัฒนาและสภาพการพัฒนาแล้ว ซึ่งเป็นการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน [5]

ทฤษฎีการบริหารการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ทฤษฎีการพึ่งพาที่ว่าการพัฒนาเศรษฐกิจต้องมีการลงทุนขนาดใหญ่จากภายนอก จึงจะทำให้หลุดจากวงจรแห่งความยากจนได้ [1] สำนัก Classic มีความเชื่อว่าระบบเศรษฐกิจจะปรับเข้าสู่ดุลยภาพ เมื่อมีการแข่งขันเสรีแต่สำนัก Classic กลับเสนอว่าบางครั้งอาจเข้าสู่วงจรหยุดชะงักทางเศรษฐกิจเพื่อให้ออกจากวงจรดังกล่าวจึงต้องการลงทุนจากภายนอกจึงจะแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้

ทฤษฎีการทำให้เป็นสมัยใหม่และขั้นตอนของการเติบโต ทฤษฎีนี้เสนอโดย [9] ว่าการทำให้เป็นสมัยใหม่มี 5 ขั้นตอนคือ ขั้นสังคมดั้งเดิม ขั้นเตรียมเงื่อนไขเพื่อการขึ้นขั้น ขั้นการขึ้นขั้นขั้นสู่ความสัณฐานขั้นสูงของการบริโภค ทฤษฎีนี้ได้รับการส่งเสริมในประเทศด้อยพัฒนา เพื่อพัฒนาให้เจริญตามประเทศที่พัฒนาแล้ว

ทฤษฎีการใช้จ่ายภาครัฐ เสนอโดย เดนส์ ที่เสนอว่าเศรษฐกิจจะชะงักงันต้องการการลงทุนภาครัฐเป็นตัวกระตุ้นทางเศรษฐกิจโดยใช้นโยบายนี้แก้ปัญหาเศรษฐกิจแก่ชะงักงัน คนว่างงานจำนวนมากในทศวรรษที่ 1930 [1]

ทฤษฎีการจัดการพึ่งพา ที่เสนอโดย Warren ที่เสนอว่าประเทศด้อยพัฒนาจะเจริญได้ต้องเป็นอิสระจากการพึ่งพาต่างประเทศ [1] ประเทศด้อยพัฒนาต่าง ๆ ไม่อาจพัฒนาไปสู่ประเทศที่พัฒนาได้เพราะต้องพึ่งพาเงินทุนจากประเทศที่พัฒนาแล้ว เมื่อผลิตสินค้าอุตสาหกรรมก็ต้องอาศัยตลาดในประเทศต่าง ๆ ทำให้ไม่อาจเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาประเทศอื่น โดยเฉพาะ

ประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้นประเทศด้อยพัฒนาจึงต้องจัดการพึ่งพาประเทศที่พัฒนาแล้วจะพัฒนาประเทศของตนได้ ทฤษฎีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่การเกษตรทฤษฎีใหม่และปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง [3] มุ่งแก้ปัญหาความยากจนให้ประชาชนพึ่งตนเอง และยกระดับคุณภาพชีวิต โดยผ่านชุมชนเข้มแข็งหรือเศรษฐกิจชุมชน เพื่อให้ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ปรัชญาเศรษฐกิจคือ ปรัชญาที่เสนอให้ประเทศต่าง ๆ รู้จักพอเพียงในสิ่งที่มีและแนวทางการพึ่งตนเอง ส่วนโครงการพระราชดำริดำเนินไปเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ไปสู่ความเจริญ มั่งคั่งและยั่งยืน

องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารพัฒนา

การบริหารการพัฒนาซึ่งมีความเกี่ยวข้องสืบเนื่องมาจากการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบโดยมีขอบข่ายวิชาที่ไม่ได้แยกออกจากกัน กล่าวคือ รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบสร้างกรอบแนวความคิดหลักทฤษฎีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพอุดมการณ์ ส่วนการบริหารการพัฒนาเป็นการประยุกต์หลักทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ [7]

เริ่มจาก การบริหารการพัฒนาจุดเน้นใหม่ของการวิจัยที่เขียนโดย ไวด์เนอร์ ในปี ค.ศ.1962 เพื่อเร่งอัตราการพัฒนาในประเทศด้อยพัฒนา ควรเพิ่มเรื่องนโยบายศาสตร์ เน้นบทบาทวิธีปฏิบัติ โครงสร้างและกระบวนการบริหารเพื่อเสริมวัตถุประสงค์ของการพัฒนา [6] การบริหารการพัฒนา : แนวคิดและปัญหาที่มีสวิตโลวเป็นบรรณาธิการ เป็นการศึกษาการบริหารการพัฒนาในประเทศด้อยพัฒนาที่เป็นโครงสร้างการบริหารยังขาดการคำนึงถึงกำลังคนและกระบวนการทางการเมือง การบริหารการพัฒนาและการเมืองระบบราชการเชิงเปรียบเทียบที่มิลริกซ์เป็น

บรรณานุกรม เสนอในปี 1966 การเน้นสภาพแวดล้อมทางด้านเวลาของการบริหารการพัฒนาที่นำเสนอโดยวอลโดและเฮฟฟีย์ องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหาร การบริหารเพื่อการพัฒนาที่นำเสนอโดยฝ่ายกิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งองค์การสหประชาชาติ องค์ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางการเมือง โดยศูนย์ศึกษานานาชาติ การศึกษาการบริหารการพัฒนาในประเทศฟิลิปปินส์ที่นำเสนอโดยเดอกูชแมนและคาร์บอนแนล องค์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างและพฤติกรรมของระบบราชการที่นำเสนอโดยพาเนนดิเกอร์และเซอร์ซาร์การ์ สรุปองค์ความรู้การบริหารการพัฒนาได้ว่า การบริหารการพัฒนาได้รับการยอมรับมากขึ้น และไม่เพียงพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนาการเมือง สังคม ชุมชนเมือง ชนบท สุวีาสหกิจและความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เป้าหมายของการพัฒนา นอกจากรายได้ประชาชาติแล้วยังคำนึงถึงการกระจายและการแบ่งปันความเสมอภาคและความเป็นธรรม อิทธิพลของทฤษฎีพึ่งพาของมาร์กซิสต์มีอิทธิพลมากขึ้น ผลงานทางวิชาการการบริหารการพัฒนาเป็นบทความและผลงานวิจัยมากกว่าตำรามาตรฐานซึ่งมีน้อย

มิติของการบริหารการพัฒนา

การบริหารพัฒนามีมิติต่าง ๆ ดังนี้คือ การเติบโตทางเศรษฐกิจ การเพิ่มสวัสดิการและการพัฒนามนุษย์ ความเป็นสมัยใหม่ การจัดการพึ่งพา การพัฒนาความยั่งยืน [1] การพัฒนาการเมือง [6] การพัฒนาการบริหาร

การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นการพัฒนากำลังการผลิตและการบริโภค ขณะเดียวกันเพิ่มการทำงานและมาตรฐานความเป็นอยู่ [1] เพิ่มรายได้ต่อหัวของประชาชนให้สูงขึ้นเพื่อเพิ่มอำนาจซื้อ [2] รวมถึงการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นมิติที่เป็นพื้นฐานในการบริหารการพัฒนา เพราะการมีงานทำ รายได้ การอุปโภคบริโภค เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตของมนุษย์ ผู้ที่วางแผนการบริหารการพัฒนาจึงต้องคำนึงถึงด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก สำนักคิดที่เป็นหลักในการบริหารการพัฒนา คือ สำนัก Classic ที่ส่งเสริมให้มีระบบเสรีนิยม การตลาด และการแข่งขัน สำนัก Neo Classic ที่ส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ สำนักเคนส์ที่เน้นการใช้จ่ายภาครัฐ สำนักมาร์กซิสต์ที่ส่งเสริมเศรษฐกิจระบบสังคมนิยม

การพัฒนาสวัสดิการ และการพัฒนามนุษย์ ซึ่งเป็นเป้าหมายต่อเนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การพัฒนามนุษย์คือการทำให้มนุษย์มีโอกาสได้รับความรู้ การเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็น และโอกาสในการมีชีวิตที่มีคุณภาพ Martinussen John. [1] คุณภาพหรือการพัฒนาสังคม มุ่งที่จะพัฒนาร่างกายและจิตใจของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ [6] เป้าหมายทางเศรษฐกิจของมนุษย์คือ สวัสดิการของมนุษย์ จึงเป็นการต่อเนื่องจากมิติการพัฒนาเศรษฐกิจ กล่าวคือ เมื่อมีเศรษฐกิจดีแล้วจึงเพิ่มสวัสดิการของมนุษย์และเกิดการพัฒนามนุษย์ในด้านต่าง ๆ อาทิ ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะ ตลอดจนที่อยู่อาศัยและการเดินทางติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

การพัฒนาความเป็นสมัยใหม่ คือ การพัฒนาให้เป็นสังคมสมัยใหม่ มีการแบ่งงานตามความเชี่ยวชาญเฉพาะสูง มีกำลังการผลิตสูง และมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน [1] การพัฒนาประเทศให้ทันสมัยทางสังคมเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่จากสังคมชนบทไปสู่สังคมแบบใหม่ สาธารณสุข สาธารณูปโภคดีขึ้น อัตราการเกิดและการอัตรายาลดลง การสื่อสาร และคมนาคมดีขึ้น การรับรู้ข่าวสารดีขึ้น ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ทำให้มีโอกาสพัฒนาตนเอง รูปแบบการเมืองมีเสถียรภาพและมีการถ่วงดุลอำนาจมีส่วนร่วมทางการเมือง [3] การบริหารพัฒนาแนวทางนี้มักจะใช้ในประเทศเอเชียและแอฟริกา (LDCS) ซึ่งมักจะมีการลงทุนต่ำ ขาดเงินทุนซึ่งทำให้การจ้างงาน และการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยอัตราต่ำ การค้าต่างประเทศ มีขนาดเล็ก โครงสร้างพื้นฐานไม่ดี และการลงทุนภาครัฐต่ำ [10] เพราะเชื่อว่าประเทศยากจนเพราะยังล้าหลัง และเชื่อว่าถ้าเป็นแบบสมัยใหม่แล้วทุกอย่างก็จะเจริญตาม ชีวิตความเป็นอยู่ ก็จะดีขึ้น

การจัดการพึ่งพา หมายถึง การมีอิสรภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นแนวคิดสังคมนิยม [1] เป็นแนวคิดที่ตรงข้ามกับการพัฒนาที่พึ่งพาความช่วยเหลือจากต่างประเทศ มุ่งพัฒนาความสัมพันธที่ดีกับต่างประเทศ และหาแหล่งความช่วยเหลือจากต่างประเทศ [6] แนวคิดนี้เชื่อว่าประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่อาจพัฒนาไปได้ เพราะเกิดการพึ่งพาการลงทุนจากประเทศที่พัฒนาแล้วและตลาดการขายสินค้าจากต่างประเทศเปรียบเหมือนเมืองขึ้นทางเศรษฐกิจ หากจะพัฒนาประเทศจำเป็นต้องมีเอกราชทาง

เศรษฐกิจจึงต้องมีการจัดการพึ่งพาต่างประเทศ เป็นตัวของตัวเองทั้งการลงทุน การผลิตและตลาดการขายสินค้า ตลอดจนเทคโนโลยีและข่าวสารต่าง ๆ

การพัฒนาความยั่งยืนมักจะเน้นความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เพื่อเติมเต็มโอกาสการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในอนาคต ปัจจุบันปัญหาภาวะและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษเป็นปัญหาใหญ่ของโลก โดยเฉพาะปัญหาเรือนกระจกส่งผลต่อภัยน้ำท่วม และภัยแล้งอย่างไม่เคยมีมาก่อน

การพัฒนาการเมืองเป็นเป้าหมายและกระบวนการทางการเมืองที่สังคมต่าง ๆ พึ่งประสงค์ คือ การก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่พึงประสงค์ [8] มุ่งให้ประชาชนตระหนักและจงรักภักดีในชาติ [6] เชื่อว่าการเมืองที่เจริญจึงจะทำหน้าที่บริหารประเทศที่ตอบสนองต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนได้ การเมืองที่เป็นประชาธิปไตยหรือระบบระบอบาภิบาลที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมจึงเป็นเป้าหมายของการบริหาร การพัฒนา

การพัฒนาการบริหาร หมายถึง การเพิ่มพูนสมรรถนะหรือความสามารถของระบบบริหารเพื่อรองรับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงการยึดระบบคุณธรรม [3] การบริหารแบบเก่าขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารการพัฒนาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการบริหารภาครัฐให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลก มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง การบริหารสมัยใหม่ต้องยึดหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และส่งเสริมให้มีส่วนร่วม โดยยึดหลักกฎหมายและระบบคุณธรรมเป็นหลัก

จุดเน้นของการบริหารการพัฒนา

การเน้นการบริหารการพัฒนาจำแนกเป็น การบริหารการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาการบริหาร การบริหารการพัฒนาที่เน้นการบริหารโครงการพัฒนา การบริหารการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจ การบริหารการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาสังคม การบริหารการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาการเมือง การบริหารการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาเมือง การบริหารการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาชนบท การบริหารการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาทรัพยากร การบริหารการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาความช่วยเหลือจากต่างประเทศ [6] แม้ว่าการบริหารพัฒนามีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าแต่เนื่องจากแนวคิด

และทฤษฎีที่แต่ละสำนักคิดยึดถือมีความแตกต่างกัน จึงมีวิธีคิดและจุดเน้นในการพัฒนาแตกต่างกัน แม้จะให้ผลแตกต่างกันแต่ก็มีส่วนทำให้สังคมเจริญก้าวหน้ามากขึ้น อย่างไรก็ตามยังขาดงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาที่มีจุดเน้นแตกต่างกันส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

สภาพแวดล้อมของการบริหารการพัฒนา

สภาพแวดล้อมของการบริหารการพัฒนา หมายถึง สิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมทั้งภายใน ภายนอก และรอบ ๆ องค์การที่มีอิทธิพลเหนือโครงสร้าง กระบวนการ และพฤติกรรมของการพัฒนาการบริหารและการบริหารการพัฒนา สภาพแวดล้อมรูปธรรม ได้แก่ การประดิษฐ์ คิดค้นทางสังคม รวมถึงสภาพแรงงาน กลุ่มผลประโยชน์ อุดมการณ์ อารยธรรมธุรกิจ บรรษัท บังคับ นิยม ระบบการเมือง เศรษฐกิจและสังคม [6] ประเภทของการบริหารพัฒนา ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมจากภายนอกประเทศ ได้แก่ ประชากร เทคโนโลยีกายภาพและชีวภาพ สิ่งประดิษฐ์ คิดค้นทางสังคม และอุดมการณ์ สภาพแวดล้อมภายในประเทศ ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

สภาพแวดล้อมของการบริหารพัฒนา มีผลต่อการพิจารณาการบริหารพัฒนาว่าจะมีจุดเน้นอย่างไร และควรกำหนดแนวทางการบริหารพัฒนาต่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการบริหารพัฒนาจึงต้องมีข้อมูลข่าวสารในการสนับสนุน ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่วางแผนการบริหารพัฒนามักจะละเลยในการศึกษาสภาพแวดล้อมที่ดี การบริหารพัฒนาจึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร

แนวทางที่ยึดถือรัฐเป็นหลักถือว่าเป็นผลของการต่อสู้ทางผลประโยชน์และการต่อสู้ของอำนาจ เป็นโครงสร้างในการกำหนดระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ทำหน้าที่ประสานฝ่ายต่าง ๆ ของสังคม [1] การพัฒนาที่จัดการโดยรัฐเน้นความสำคัญของการวางแผนทางเศรษฐกิจการพัฒนาแบบมีกฎวางแผนจะมีกระบวนการ การวัดผลในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนด การวางแผนทางเศรษฐกิจปฏิเสธความต้องการส่วนบุคคลและกลไกตลาดจะนำไปสู่การพัฒนา การพัฒนาที่ยึดถือรัฐเป็นผู้จัดการถือว่ารัฐเป็นหลักในสถาบันต่าง ๆ และจะต้องทำการขยายสถาบันของรัฐ ขณะเดียวกันก็ต้องยึดถือองค์การรัฐในการขับเคลื่อนการเติบโตและพัฒนาผู้ที่ยึดแนวทางนี้จึงให้ความสำคัญกับรัฐในการบริหารการพัฒนา รัฐจะต้องวางแผนการบริหารการพัฒนา

ของประเทศทั้งหมด เช่น ประเทศที่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เช่น ประเทศไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ จีน เป็นต้น บทบาทของรัฐจึงมีความสำคัญต่อการบริหารการพัฒนา แต่เนื่องจากองค์การของรัฐและระบบราชการมักจะขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาที่ยึดแนวทางนั้นมักจะได้ผลน้อย บางครั้งขาดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน จึงไม่อาจบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

แนวทางที่ยึดการตลาดในการพัฒนา นักวิชาการกลุ่ม Neoclassic ทางเศรษฐกิจวิจารณ์ความล้มเหลวในการยึดถือรัฐเป็นหลักในการพัฒนาว่า การแสวงหาผลประโยชน์ของนักการเมือง ควบคุมทรัพยากรอันจำกัดไปในทางที่เอื้อประโยชน์กับตน เกิดการคอร์รัปชันเป็นพฤติกรรมของนักการเมืองและข้าราชการ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ขาดการบริหารอย่างมีสมรรถนะที่จำเป็น และขาดความรู้เกี่ยวกับหนทางและหน้าที่ของภาคเอกชน นักวิชาการกลุ่ม Neoclassic ยังเสนอกลยุทธ์ในทศวรรษที่ 1980 ว่า ควรลดหรือหยุดการแทรกแซงกลไกราคาเพื่อบรรลุการเติบโตและการพัฒนาสูงสุด การค้าระหว่างประเทศควรปล่อยให้เสรี เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในเพื่อทดแทนการจ้างงานนอกที่เป็นการส่งออก ภาครัฐควรลดขนาดลงโดยผ่านการแปรรูปเป็นเอกชน ตัวแบบ Neo-Classic ยังให้ความสำคัญของปัจจัยภายนอกในการส่งผลการเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี [4] แนวทางที่ยึดถือการตลาดเริ่มจากสำนัก Classic ที่เชื่อว่าระบบเสรีนิยม การแข่งขันเสรีจะนำไปสู่ความเจริญทางเศรษฐกิจ ติดตามด้วยสำนัก Neo classic ที่เสนอให้มีการลงทุนจากต่างชาติ และสำนักเคนส์ที่เสนอให้มีการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและแก้ปัญหาเศรษฐกิจ จนถึงการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่น่าเอากำหนดการภาคเอกชนมาใช้ในภาครัฐ แนวทางนี้มีข้อดีตรงที่มีการแข่งขัน ทำให้เกิดการพัฒนารวดเร็วยิ่งขึ้น ผู้บริโภคและการมีประสิทธิภาพสูง แต่การแสวงหาผลประโยชน์สูงสุดของแต่ละฝ่ายอาจนำไปสู่วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้ จึงต้องมีรัฐเข้ามากำกับในบางครั้ง

แนวทางผสมผสานระหว่างรัฐกับตลาดคือ แนวคิดของเคนส์ที่เสนอให้รัฐทำการลงทุนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่ติดอยู่ในวงจรที่ลงทุนต่ำ การจ้างงานต่ำ การบริโภคจึงเกิดการลงทุนต่ำ [4] ปัจจุบันมีการนำการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งประกอบด้วย การจัดการระบบมืออาชีพ คำนึงการจัดการความรับผิดชอบใน

กิจกรรม การมีมาตรฐานและตัวชี้วัดในผลการปฏิบัติงาน การประเมินผล เน้นลูกค้า ใช้เครื่องมือการจัดการมาใช้ในภาครัฐ [9]

แนวทางประชาสังคม (Civil society) ยึดครัวเรือนเป็นแกนและยึดถือชีวิตทางสังคมของพลเมืองในครัวเรือนและปฏิสัมพันธ์ของครัวเรือนในชุมชนชนบท รวมทั้งองค์การทางสังคมที่อยู่นอกเหนือระบบการเมืองแบบดั้งเดิม และบรรษัทเศรษฐกิจ จึงอาจเรียกว่าแนวทางทางเลือก [9] นักวิชาการในกลุ่มนี้เห็นว่าชุมชนชนบทเป็นฐานและกรอบของสวัสดิการสังคมของมนุษย์ จึงควรก่อตั้งชุมชนชนบทและทำให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นวิธีการในการส่งเสริมความเป็นอยู่ของมนุษย์และเป้าหมายของการพัฒนาแนวทางนี้เชื่อว่าประชาชนย่อมมีเหตุผลในการตัดสินใจด้วยผลประโยชน์สูงสุดของตน กิจกรรมทางการเมืองทางเศรษฐกิจ และทางสังคม จึงควรให้สังคมกำหนดกันเอง ภาคประชาสังคมควรจะเป็นผู้กำหนดการบริหารการพัฒนาของตน ซึ่งจะเกิดความยั่งยืนในด้านต่าง ๆ แนวทางนี้ได้รับการทักท้วงจากผู้ที่ยึดแนวทางรัฐว่า ประชาสังคมมีจุดอ่อนตรงที่ขาดองค์การที่มีระบบที่เข้มแข็งรองรับ ขณะเดียวกันแนวทางการตลาดก็คัดค้านว่า แนวทางนี้ขาดการแข่งขัน ซึ่งจะทำให้ขาดประสิทธิภาพในกิจกรรมทางเศรษฐกิจในที่สุด

เมื่อทุกแนวทางต่างมีข้อดีและข้อด้อย จึงมีผู้เสนอให้บูรณาการ 3 แนวทางเข้าด้วยกัน คือ มีการวางแผนโดยรัฐ มีการแข่งขันทางการตลาด และกำหนดความต้องการและตรวจสอบโดยภาคประชาสังคม หรืออีกนัยหนึ่งรัฐเป็นผู้วางแผนการบริหารการพัฒนาโดยรวม กิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนจะต้องให้มีการแข่งขัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการ และตรวจสอบการดำเนินงานโดยภาคประชาสังคม

การบริหารการพัฒนาในประเทศไทย

การบริหารการพัฒนาในประเทศไทยจะกล่าวถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาของไทย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาในประเทศไทย เริ่มจากทฤษฎีการบริหารการพัฒนาจากต่างประเทศ จุดมุ่งหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจ ทฤษฎีวิภาษวิธีของมาร์กซ์ และเฮเกล พฤติกรรมเยี่ยมผู้ประกอบการ การพัฒนาเมืองและพัฒนาชนบท

ของ อมร รัชาสัตย์ การวางแผนเพื่อการพัฒนาประเทศของ ไฟโรจน์ สัตปริชา คำนิยาม และแนวคิดการบริหารการพัฒนา การพัฒนาการบริหารของ ปฐม มณีโรจน์ ตำราการบริหารการพัฒนา แบ่งกลุ่มและชั้นการบริหารพัฒนาของ อนันต์ เกตุวงศ์ การบริหารการพัฒนาที่มีการเชื่อมโยงนโยบายสาธารณะกับการบริหารการพัฒนาของ อุทัย เลาหิเชียร การพัฒนาและด้อยพัฒนาที่เน้น การพัฒนาเศรษฐกิจที่สังกัด Neo-Classic ของณัฐพล ชันไชย การสำรวจยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจในยุคต่าง ๆ ของชุมพร สังขปริชา การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง การบริหารการพัฒนาในประเทศไทยของ กมล อุดุลพันธ์ และคณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ และตัวแบบระบบราชการกับประเทศที่กำลังพัฒนาของ [3]

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (2504-2507-2509) เป็นแผน 6 ปี แบ่งเป็น 2 ระยะ วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มรายได้ประชาชาติ รักษาอัตราการสะสมทุน เพิ่มมูลค่าผลิตผลการเกษตร เพิ่มมูลค่าการผลิตอุตสาหกรรม และกระแสไฟฟ้า ทางหลวง การขนส่ง สื่อสาร เพิ่มมูลค่าสินค้าส่งออก เพิ่มงบประมาณและงบประมาณเพื่อการพัฒนา ผลคือ ประสบความสำเร็จ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (2510-2514) วัตถุประสงค์มุ่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ผลคือไม่ประสบความสำเร็จเพราะไม่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (2515-2519) มุ่งดำเนินการป้องกันประเทศ แก้ปัญหาเศรษฐกิจ ดุลการชำระเงิน ยกย่องรายได้ เพิ่มบริการสาธารณะ ลดอัตราการเกิด เพิ่มการมีงานทำ รัฐบาลไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมาย เพราะความไม่มั่นคงทางการเมืองในประเทศเพื่อนบ้าน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (2520-2524) เพื่อให้มีการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ ลดความแตกต่างรายได้ของประชาชน ลดอัตราการเกิด ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงของชาติ ผลการพัฒนาไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ควร แม้การผลิตรวมเพิ่ม การขยายตัวทางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมต่ำกว่าเป้าหมาย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 (2525-2529) มีจุดมุ่งหมายฟื้นฟูเศรษฐกิจและการเงิน ปรับโครงสร้างเพื่อ

ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ กระจายบริการของสังคม แก้ปัญหาความยากจน การป้องกันประเทศ ปฏิรูประบบบริหารงานพัฒนาของรัฐ ผลการพัฒนาไม่บรรลุเป้าหมาย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) ซึ่งมีเป้าหมายต่อเนื่องจากฉบับที่ 5 เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ พัฒนาระบบเศรษฐกิจ มุ่งแก้ปัญหาความยากจน การว่างงานและปัญหาหนี้สินสำคัญคือ มุ่งพัฒนาเป็นเสือเศรษฐกิจตัวที่ 5 [3]

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้จังหวัดเพชรบุรี

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้จังหวัดเพชรบุรีมีจำนวนยี่สิบโครงการ ซึ่งโครงการเหล่านี้ได้แก้ปัญหาและปรับปรุงสถานการณ์ให้ก้าวหน้า ตลอดจนมีความเจริญรุ่งเรือง อย่างไรก็ตามเราสามารถจำแนกประเภทโครงการต่าง ๆ ออกเป็นประเภทได้ดังนี้

โครงการรักษาสันติภาพได้แก่ โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย โครงการดูแลรักษาป่าไม้บริเวณป่าละอู่นและเขาพะเนินทุ่ง ฯ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่บริเวณเขานางพันธุรัตน์

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ โครงการอ่างเก็บน้ำผาน้ำหยด ฯ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยผาก ฯ โครงการอ่างเก็บน้ำ (อ่างพวง) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย ฯ

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ได้แก่ โครงการจัดพัฒนาที่ดินหนองพลับกลัดหลวง ฯ โครงการดูแลที่ดินและปลูกป่าในที่ดินของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถบ้านท่ากระทุ่ม

โครงการพัฒนาการเกษตร ได้แก่ โครงการส่งเสริมพืชไร่และพืชสวน ฯ โครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมาชนนิคมมูลนิธิพัฒนา

โครงการเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ ปาเต็ง-ป่าละอู โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

โครงการเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาพื้นที่ ได้แก่ โครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม พื้นที่จังหวัดเพชรบุรี โครงการพัฒนาห้วยแม่เพรียง โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง โครงการตามพ

พระราชประสงค์ ดอนขุนห้วย ซึ่งโครงการต่าง ๆ เหล่านี้มีบทบาทในการแก้ปัญหาของประชาชนและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของมวลชนให้ดีขึ้น

ตารางที่ 1 การจำแนกโครงการตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์	จำนวนโครงการ
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3
อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	6
อนุรักษ์ทรัพยากรดิน	2
พัฒนาการเกษตร	2
แก้ปัญหาที่ตรงพื้นที่	4
สร้างชุมชนเข้มแข็ง	3

อย่างไรก็ตามโครงการตามพระราชดำริยังสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี แนวทาง และจุดเน้นของการบริหารพัฒนาที่นักวิชาการเสนอไว้ ดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มนั้น โครงการพระราชดำริได้ส่งเสริมอาชีพของประชาชน จึงมีรายได้เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมกิจกรรมทาง เป็นต้น เศรษฐกิจ ทำให้เกิดความร่วมมือในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ เช่น โครงการสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่

ทฤษฎีการจัดการพึ่งพาต่างประเทศ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้ในโครงการพระราชดำริต่าง ๆ ให้ประชาชนในโครงการรู้จักพอเพียงและพึ่งตนเอง จึงไม่ต้องพึ่งพาเงินทุนขนาดใหญ่จากต่างประเทศ ทำให้เศรษฐกิจพึ่งตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน โครงการพระราชดำริที่เน้นการรักษาสิ่งแวดล้อม 3 โครงการ อนุรักษ์น้ำ 6 โครงการ อนุรักษ์ดิน 2 โครงการ สะท้อนให้เห็นโครงการพระราชดำริที่พัฒนาเพื่อความยั่งยืน

การบริหารการพัฒนาที่มีการศึกษากันอย่างแพร่หลาย ซึ่งสามารถพิจารณาในแง่มุมต่าง ๆ อันได้แก่ มิติการบริหารพัฒนา จุดเน้นการบริหารพัฒนาและแนวทางบริหารการพัฒนา จากหลักการข้างต้นหากพิจารณาความเชื่อมโยงกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในจังหวัดเพชรบุรีนั้น เห็นได้ว่าจะมีความครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหาการบริหารการพัฒนาตามที่แสดงเอาไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 โครงการพระราชดำริกับการบริหารการพัฒนา

หัวข้อ	ประเด็น	โครงการพระราชดำริ
มิติการบริหารพัฒนา	การพัฒนาเศรษฐกิจ	ช่วยให้ชาวบ้านในพื้นที่มีงานทำ มีรายได้เพิ่ม
	การพัฒนาสวัสดิการ	ช่วยให้มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น
	การพัฒนามนุษย์	ทำให้ชาวบ้านมีความรู้เศรษฐกิจพอเพียง
	การพัฒนาสมัยใหม่	ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเหมาะสม
	การจัดการพึ่งพา	ใช้หลักพึ่งตนเอง รู้จักพอเพียง ไม่พึ่งพาต่างประเทศ
	การพัฒนาความยั่งยืน	พัฒนาทรัพยากรดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อม
	การพัฒนาการเมือง	ให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีสิทธิ มีเสียง
	การพัฒนาการบริหาร	ให้สมาชิกรู้จักบริหารด้วยตนเอง
จุดเน้นบริหารพัฒนา	การบริหารโครงการพัฒนา	ใช้โครงการพระราชดำรินำในการพัฒนาจำนวนมาก
	การพัฒนาสังคม	ส่งเสริมให้สังคมในโครงการมีความสงบสุข
	การพัฒนาชนบท	ชนบทที่อยู่ในโครงการมีความก้าวหน้า
	การพัฒนาเศรษฐกิจ, การเมือง, ความยั่งยืน, บริหารการพึ่งพา	เหมือนที่กล่าวมาในหัวข้อมิติการบริหารการพัฒนา
แนวทางบริหาร การพัฒนา	การเมืองและการวางแผน	เริ่มจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ โครงการพระราชดำริ เป็นผู้วางแผน ดำเนินการ
	การตลาด	นำผลผลิตจากโครงการพระราชดำริไปจำหน่ายยังตลาด ต่าง ๆ ให้
	ประชาสังคม	ชาวบ้านที่เป็นสมาชิกเป็นผู้ตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการกำหนด กิจกรรมของโครงการด้วยตนเอง

สรุป

การบริหารการพัฒนาเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจจากผู้บริหารประเทศ ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาประเทศที่อยู่ในสภาพด้อยพัฒนา ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้านการเมือง เพื่อให้องค์กรรัฐเป็นองค์กรที่ตอบสนองความต้องการของพลเมือง ด้านเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มการจ้างงาน เพิ่มรายได้ และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ด้านสังคมมีการแก้ปัญหาสังคมที่ดีขึ้น ลดปัญหาความยากจน ปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมลดปัญหามลภาวะเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดความยั่งยืน มีทฤษฎีการบริหารการพัฒนาต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจ ทฤษฎีการทำให้เป็นสมัยใหม่ ทฤษฎีจัดการพึ่งพา ทฤษฎีใหม่และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง องค์ความรู้การบริหารการพัฒนาเริ่มจากการศึกษานโยบาย การศึกษาการบริหาร การพัฒนาในประเทศด้อยพัฒนา การศึกษาโครงสร้างของระบบราชการ

การเปลี่ยนประเทศเป็นประเทศพัฒนาโดยยึดหลักการสร้างชาติ 5 ขั้น เป็นต้น มิติของการบริหารการพัฒนาจึงอาจแยกเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสวัสดิการมนุษย์ การพัฒนาความเป็นสมัยใหม่ การพัฒนาความยั่งยืนและการพัฒนาการบริหาร เป็นต้น ส่วนแนวทางการพัฒนามี 3 แนวทางคือ แนวทางที่ยึดรัฐและการวางแผนเป็นหลัก แนวทางที่ยึดการตลาดเป็นหลัก และแนวทางที่ยึดประชาสังคมเป็นหลัก ส่วนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ จังหวัดเพชรบุรี เป็นโครงการที่มีบทบาทในการพัฒนาพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี สอดคล้องกับทฤษฎีและแนวคิด องค์ความรู้และแนวทางในการบริหารการพัฒนาหลายด้าน ทำให้พื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรีได้รับการพัฒนาปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไขเศรษฐกิจดีขึ้น ผู้คนมีงานทำ มีรายได้เพิ่ม ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น มีการอนุรักษ์ดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติที่ดีจึงมีความยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม

เอกสารอ้างอิง

- [1] Martinussen John. (1997). **Society, State and Market
A Guide to Competing Theories of Development.**
New York.
- [2] Royal Academy. (2003). **Dictionary of Royal
Academy 1999.** Bangkok : Nanmee Book
Publication Co. Ltd.
- [3] Phuekbuakharw, Wiphawanee. (2015). **Development
Administration.** Faculty of Humanities and Social
Sciences, Phetchaburi Rajabhat University.
- [4] Toye John. (1989). **Dilemmas of Development :
Reflections on the Counter-Revolution in
Development Theory and Policy.** New York.
- [5] Sabnawin, Suphanut. (2014). **Public Policy.** Faculty
of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi
Rajabhat University.
- [6] Prudchayaphuek, Tin. (2006). **Development
Administration ; Meaning, Content, Guidelines
and Problem.** Chulalongkorn University.
- [7] Sabnawin, Suphanut .(2014). **Introduction to Public
Administration.** Faculty of Humanities and Social
Sciences, Phetchaburi Rajabhat University.
- [8] Thamrongthunyawong, Sombut. (2001). **Politics:
Concept and Development.** Faculty of Public
Administration, National Institute of Development
Administration, Semadharma Publishing House.
- [9] Koosakulchai, Kosol. (2012). **Privatization of
State- wned Enterprises.** Doctor of Theses,
Ramkhamhaeng University.